

STORTINGET

Representantforslag 96 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Sandra Borch, Bengt Fasteraune, Willfred Nordlund, Emilie Enger Mehl, Liv Signe Navarsete og Geir Adelsten Iversen

Dokument 8:96 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sandra Borch, Bengt Fasteraune, Willfred Nordlund, Emilie Enger Mehl, Liv Signe Navarsete og Geir Adelsten Iversen om å sikre Hæren helikopterstøtte på Bardufoss

Til Stortinget

Bakgrunn

Helikopter er en nødvendig kapasitet for en velfungerende hær. Det finnes ikke en moderne hær i verden i dag uten helikopterstøtte. Helikopter er viktig for Hærens evne til blant annet rekognosering, til strategisk flytting av soldater og utstyr og til å evakuere skadde soldater. Helikoptre gjør det mulig å raskt innta nøkkelterreng som flyplasser, broer og havner for å sikre fremføring av andre styrker og utstyr. Å kunne frigjøre seg fra veinett og dalfører gjør landstyrkene mer uforutsigbare for en motstander. En annen viktig kapasitet er muligheten for medisinsk evakuering. Spesielt Norges store areal og geografi med fjell, fjorder og daler vil i flere situasjoner gjøre det svært vanskelig for Hæren å operere effektivt uten denne kapasiteten. Andre instanser i samfunnet (Hovedredningssentralen, fylkesmannen, politimestre og Politidirektoratet) har også uttrykt sin skepsis knyttet til flytting av transporthelikoptrene ut av Nord-Norge begrunnet i beredskap, totalforsvaret og oppdragsløsning i et stort ansvarsområde.

I St.prp. nr. 48 (2007–2008) anbefalte regjeringen Stoltenberg at

«Bardufoss flystasjon utvikles som hovedbase for Forsvarets fremtidige helikopterstruktur».

Daværende regjering understreket fordelene ved det betydelige helikoptermiljøet som også da fantes på Bardufoss. Den fastslo også fordelene ved at

«satsning på Bardufoss flystasjon vil redusere behovet for investeringer i forhold til en nødvendig oppbygging andre steder».

Gjennom Prop. 73 S (2011–2012) stadfestet daværende regjering at

«Bardufoss flystasjon videreføres som hovedbase for Forsvarets helikoptre med felles ledelse for 339 skvadron med Bell 412 taktiske transporthelikoptre, 337 skvadron med NH 90 kystvakthelikoptre og 334 skvadron med NH 90 fregatthelikoptre».

Redningstjenesten (330-skvadronen) ble også underlagt hovedbasens struktur.

Etableringen av Bardufoss som hovedbase for militær helikoptervirksomhet skulle legge til rette for operative og logistiske synergieffekter med utgangspunkt i et videreført og forsterket operativt tyngdepunkt spesielt for den mellomtunge helikopterstrukturen i nord samt en langsiktig, rasjonell drift av den fremtidige helikopterflåten. Gjennom føringer i omstillingen var organisasjonen på plass 1. august 2016.

I Prop. 151 S (2015–2016) gikk regjeringen Solberg inn for å flytte Hærens helikoptre til Rygge samt legge ned 339-skvadron. Forslagsstillerne viser til at det helt siden Prop. 151 S (2015–2016) ble lagt frem, har blitt advart mot flytting av Hærens helikoptre og nedlegging av 339-skvadronen.

Forslagsstillerne viser til at Bell 412 skal fases ut når spesialstyrkene får nye helikopter fra 2024.

Forslagsstillerne viser til at flere miljøer har stilt seg sterkt kritisk til at helikopterbasen på Bardufoss legges ned, samt at Hæren ikke får nye dedikerte helikoptre. I et beredskapsperspektiv er helikopterbasen og fast stasjonert helikopter på Bardufoss kritisk viktig for Nord-Norge. Bell 412 har helt inntil det siste året støttet både politiet, ambulansetjenesten og brannvesenet i en rekke oppdrag. Helikopterkapasiteten har også vært kritisk i viktige søk og redningsaksjoner.

339 SOAS på Rygge har i dag tilstedevakt 24/7 med to helikoptre til støtte for politiet, men nå har politiet to helikoptre selv på tilstedevakt ved den nye beredskapsbasen på Taraldrud. Justis- og beredskapsdepartementet betaler for beredskapen på Rygge, noe som utgjør ca. 20 mill. kroner.

Argumentet til forsvarsministeren i forbindelse med nedleggelsen av politiberedskapen på Bardufoss i 2020 var at Forsvaret ikke skulle gjøre jobben til politiet, men fokusere på Forsvaret. Ved å la politiet selv overta denne beredskapen helt, vil man frigjøre en stor kapasitet, slik at Forsvarets spesialstyrker og Hæren kan få økt trening. Dette vil frigjøre en stor helikopterressurs for Forsvarets spesialstyrker samt gjøre det mulig å ha flere helikoptre dedikert til Hæren.

Det er over flere år bygd opp et solid og svært verdifullt kompetansemiljø på Bardufoss. Dette gjelder operativ virksomhet så vel som teknisk. Forslagsstillerne understreker at helikoptermiljøet på Bardufoss må styrkes, ikke desimeres. Uklarheten omkring Hærens helikoptre i nord har imidlertid skapt en betydelig usikkerhet i helikoptermiljøet på Bardufoss. For å hindre unødvendig usikkerhet og svært uheldig kompetanseflukt anser forslagsstillerne det som viktig at Stortinget nå

fastslår at den nye helikopterskvadronen etableres så snart som mulig, med taktisk kommando tillagt sjef Hæren.

I 2016 ble nytt skvadronbygg åpnet på Bardufoss. I tillegg til det nye skvadronbygget er det etablert infrastruktur og inventar til den nye helikopterbasen. Forslagsstillerne ønsker å understreke betydningen av at de store investeringene som er gjort på Bardufoss, kommer Forsvaret til nytte også i fremtiden.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen opprette en ny helikopterskvadron for Hæren lokalisert på Bardufoss, hvor Hæren utøver taktisk kommando over den nye helikopterskvadronen. Dette må skje snarest, innen utgangen av 2021 eller senest medio 2022.
2. Stortinget ber regjeringen inntil nye helikoptre er på plass, sikre at Hæren har helikopterstøtte samt beholde kompetansen både i Hæren og i det taktiske helikoptermiljøet.
3. Stortinget ber regjeringen sørge for at minimum 3 av Bell-helikoptrene inkl. personell tilsvarende 4 crew samt støttepersonell/teknikere flyttes tilbake til Bardufoss, i tillegg til eksisterende avdeling på Bardufoss.
4. Stortinget ber regjeringen sørge for at politihelikoptrene overtar antiterrorberedskapen for politiet, som Bell-helikoptrene på Rygge har i dag.

21. januar 2021

Sandra Borch

Bengt Fasteraune

Willfred Nordlund

Emilie Enger Mehl

Liv Signe Navarsete

Geir Adelsten Iversen